

Οι Ένοπλες Δυνάμεις, πηγή ελπίδας για την ασφάλεια της Πατρίδος μας. (Γράφει ο Θεόκλητος Ρουσάκης)

Ένας βασικός θεσμός που διατρέχει την ιστορία μας και διασφαλίζει το παρόν και το μέλλον της πατρίδος είναι οι **Ένοπλες Δυνάμεις μας**. Η βεβαιότητα ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις μας θα διασφαλίσουν την Πατρίδα μας από τις υπαρκτές και συνεχώς κλιμακούμενες απειλές που δέχεται από την Τουρκία, είναι η **ΕΛΠΙΔΑ και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ** που αναδύεται από αυτές στη συνείδηση των Πολιτών. Η αναγκαιότητα και οι προϋποθέσεις ώστε αυτή η **ΕΛΠΙΔΑ και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ**, να είναι στον πυρήνα της αποστολής των Ενόπλων Δυνάμεων, θα γίνει προσπάθεια να αναλυθεί, στο μέτρο που το επιτρέπει ο χώρος.

Η ιστορική συνέχεια ως πηγή ελπίδας

Η ιστορία μας είναι γεμάτη στιγμές όπου το φρόνημα και η αποφασιστικότητα των όπλων έδωσαν ανάσα ελπίδας στον λαό. Από τους αγώνες της Επανάστασης του 1821, όπου η συλλογική θέληση για ελευθερία πήρε σάρκα και οστά, μέχρι τις δοκιμασίες του 20ού αιώνα, οι **Ένοπλες Δυνάμεις υπήρξαν φορείς μνήμης και ασφάλειας**. Κάθε γενιά στις Ένοπλες Δυνάμεις, με την προσφορά της, συνέδεσε το παρόν με το παρελθόν και εδραίωσε στην κοινωνία την πεποίθηση ότι, όποτε χρειαστεί υπάρχει οργανωμένη και αποφασιστική απάντηση στην απειλή. Αυτή η συνέχεια δεν είναι απλώς ιστορικό γεγονός, είναι **Η ΡΙΖΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ** που αποπνέεται από τις Ένοπλες Δυνάμεις και που αισθάνονται οι πολίτες όταν ατενίζουν το μέλλον τους.

Η κυρίαρχη αξία του ανθρώπινου παράγοντα

Μπορούμε να μιλάμε για εξοπλισμούς, για δομές και τακτικές. Όλα είναι σημαντικά με ιδιαίτερη συμβολή στο σύστημα της Άμυνας της χώρας, ιδίως αυτή την εποχή που **πολύ σοβαρά εξοπλιστικά προγράμματα και επενδύσεις στην υψηλή τεχνολογία**, μετά από πολλά χρόνια αδράνειας, άρχισαν να ενεργοποιούνται και να καλύπτουν πολύ σημαντικά κενά στο αμυντικό μας σύστημα.

Όμως η ουσία και ο πυρήνας των Ενόπλων Δυνάμεων είναι οι **άνθρωποι**. Ο Στρατηγός Ντέιβιντ Πετρέους είχε πει ότι «οι επιτυχημένες επιχειρήσεις δεν κερδίζονται μόνο με όπλα· κερδίζονται με ανθρώπους που μπορούν να σκεφτούν, να προσαρμοστούν και να δρουν αποφασιστικά». Είναι αυτοί που έχουν την **ευθύνη των αποφάσεων** μπροστά σε κάποιες οθόνες οπλικών συστημάτων υψηλής τεχνολογίας. Είναι αυτοί που **χειρίζονται νύχτα και ημέρα τα σύγχρονα αεροσκάφη, τις σύγχρονες φρεγάτες και υποβρύχια, τα σύγχρονα πυραυλικά συστήματα ή που αγρυπνούν ανεξαρτήτως των καιρικών συνθηκών** για να ασφαλίσουν τον χερσαίο, θαλάσσιο ή εναέριο εθνικό μας χώρο. Είναι τελικώς αυτοί που πασχίζουν να αξιοποιήσουν την υπεραξία που έχουν οι σύγχρονοι εξοπλισμοί μας, διότι τότε και μόνον τότε, οι δαπάνες γι' αυτούς τους εξοπλισμούς θα είναι ανταποδοτικές προς την ασφάλεια της Πατρίδος μας.

Σήμερα, στην Ουκρανία, στη Μέση Ανατολή, αλλά και σε κάθε σύγχρονο πεδίο επιχειρήσεων, σε ένα περιβάλλον όπου οι συγκρούσεις έχουν μεταβληθεί από συμβατικές σε πολυεπίπεδες και υβριδικές, οι Ένοπλες Δυνάμεις αποδεικνύουν πάλι ότι **τα οπλικά συστήματα και η τεχνολογία είναι τα εργαλεία, αλλά ο άνθρωπος είναι ο νους, η ψυχή και η βούληση πίσω από την αποστολή**. Ο στρατηγικός σχεδιασμός, η ηγεσία, η ψυχική αντοχή και το φρόνημα δεν μπορούν να αντικατασταθούν.

Ο ανθρώπινος παράγοντας και η ψυχή του μαχητή από αρχαιοτάτων χρόνων αναδείχτηκαν οι κορυφαίοι παράγοντες για τη **ΝΙΚΗ** στις πολεμικές μας αναμετρήσεις.

«Άνδρες γαρ πόλις, και ου τείχη ουδέ νήες ανδρών κεναί» (Θουκυδίδης Η-77)

Αυτά ήταν τα λόγια του Νικία προς τους Αθηναίους, όπως καταγράφηκαν από τον Θουκυδίδη. **«Γιατί η πόλη είναι οι άνδρες και όχι τα τείχη ούτε τα πλοία χωρίς τους άνδρες»**. Αυτά τα λόγια τα απεύθυνε ο Αθηναίος στρατηγός στους πολίτες - οπλίτες, κατά την εκστρατεία των Αθηναίων στη Σικελία.

Ο Αξιωματικός που σηκώνει το βάρος της ευθύνης, **ο Πολίτης - Οπλίτης** που μαθαίνει να υπερβαίνει τον φόβο, **ο Τεχνικός** που διατηρεί τα μέσα σε λειτουργία και σε ετοιμότητα, όλοι αυτοί συνθέτουν την πραγματική ισχύ του θεσμού. Η αφοσίωση, η πειθαρχία και η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών των Ενόπλων Δυνάμεων δημιουργούν ένα ανθρώπινο δίκτυο που δεν μετριέται σε αριθμούς αλλά σε αξιοπιστία και εμπιστοσύνη. Όταν η κοινωνία βλέπει αυτή την ποιότητα, νιώθει ασφάλεια· και η **ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΓΕΝΝΑ ΕΛΠΙΔΑ**.

Η στρατιωτική παιδεία ως διαμόρφωση φρονήματος

Η στρατιωτική εκπαίδευση βέβαια, που είναι κεφαλαιώδους σημασίας για αξιόμαχες Ένοπλες Δυνάμεις, **δεν περιορίζεται μόνο στην εκμάθηση τεχνικών δεξιοτήτων. Είναι σχολείο χαρακτήρα, ήθους και Πίστεως**. Μέσα από την εκπαίδευση καλλιεργούνται αξίες όπως η υπευθυνότητα, η πειθαρχία, ο αυτοέλεγχος, ο σεβασμός στο σύνταγμα και στο νόμο, το αίσθημα καθήκοντος προς τον συνάνθρωπο και η αυτοθυσία **αν χρειασθεί για την υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων και της Ελευθερίας**. Το φρόνημα που αναδύεται από αυτή τη διαδικασία είναι αυτό που κάνει τους μαχητές **«...εν τοις δεινοίς ευέλπιδες» (Θουκυδίδης)**, δηλαδή **ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΠΙΔΑΣ** όταν οι περιστάσεις γίνονται δύσκολες. Και αυτή η **ΕΛΠΙΔΑ** διαχέεται στην κοινωνία των Πολιτών.

Πέρα από την στρατιωτική εκπαίδευση, **ο σεβασμός στην ιεραρχία, η πειθαρχία, οι παραδόσεις, οι βαθμοί, τα σύμβολα, οι στολές, τα ιδιαίτερα διακριτικά, τα εμβλήματα, οι τελετές και οι παρελάσεις, οι ταυτότητες των Μονάδων και των Σχηματισμών** με τη λαμπρή πολεμική ιστορία που φέρουν, **δεν είναι κενά τελετουργικά**. Αποτελούν βασικά στοιχεία της ιδιοπροσωπίας και της ιστορίας των Ενόπλων Δυνάμεων και ως εκ τούτου της συλλογικής μνήμης που πρέπει να διαφυλάσσονται και να συντηρούνται.

Κάθε σήμα, κάθε ύψωση σημαίας, κάθε σιωπηλή τιμή προς τους πεσόντες και κάθε μνημείο, υπενθυμίζει ότι η ελευθερία έχει κόστος. Πάντα είχε κόστος, γι' αυτό ήταν και είναι ανεκτίμητη. Αυτά τα σύμβολα αποτελούν βασικά στοιχεία αναβάθμισης του ηθικού του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων και ως εκ τούτου εκπέμπουν στους πολίτες την **ΑΝΙΚΗΤΗ ΕΛΠΙΔΑ** και την **ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ**, ότι η Πατρίδα διαθέτει τα μέσα και τους ανθρώπους για να υπερασπιστεί την ύπαρξή της.

Η δημοκρατική εποπτεία και η εμπιστοσύνη της κοινωνίας

Η ισχύς όμως των Ενόπλων Δυνάμεων αποκτά νόημα μόνο όταν υπηρετεί τη Δημοκρατία και το κοινό καλό. Γι' αυτό η Πολιτεία πρέπει να αναγνωρίζει το ιδιαίτερα σημαντικό, ευαίσθητο και δύσκολο από τη φύση του έργο τους. Η Πολιτεία πρέπει να αποδεικνύει πρωτίστως ότι κατανοεί τα προβλήματά τους, επαγγελματικά και οικογενειακά και να είναι αρωγός για την επίλυσή τους. Η Πολιτεία πρέπει να προστατεύει τις Ένοπλες Δυνάμεις από κομματικές φαντασιώσεις και να τις διατηρεί πάνω από κόμματα, συνδικαλισμούς και συντε-

χνιακές οργανώσεις, μακριά από προσωπικές φιλοδοξίες και πειραματισμούς της πολιτικής εξουσίας. Η Πολιτεία πρέπει να συγκρατηθεί για τον χειρισμό των Ενόπλων Δυνάμεων, από αποφάσεις που λαϊκίζουν και δημιουργούν σαθρές σχέσεις τόσο σε σχέση με τους Πολίτες, όσο και μέσα στις τάξεις του Στρατού με την φθορά του θεσμικού πλαισίου της λειτουργίας τους. Η Πολιτεία πρέπει να γνωρίζει ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις δεν διαθέτουν «μοχλούς πίεσης» για την επίλυση των προβλημάτων του προσωπικού τους, αλλά πειθαρχούν και εργάζονται αναμένοντας με εμπιστοσύνη από την Πολιτική Ηγεσία αναγνώριση του έργου τους, ευγένεια στη συμπεριφορά της και σεβασμό στον θεσμικό τους ρόλο.

Όταν αυτά συμβαίνουν, τότε οι πολίτες αναπτύσσουν το αίσθημα της εμπιστοσύνης προς αυτές. Αυτή η εμπιστοσύνη είναι το τεράστιο «κεφάλαιο» που καθιστά τον χώρο των Ενόπλων Δυνάμεων ελκυστικό στη νεολαία της Πατρίδος μας για την προσφορά της στρατιωτικής τους θητείας ή την ένταξή τους για σταδιοδρομία σε επαγγελματικό επίπεδο. Αν αυτό ΔΕΝ συμβαίνει, τότε κάτι δεν πάει καλά..... και πρέπει μελετημένα να επανέλθουμε στη «σωστή τροχιά».

Ιστορικά παραδείγματα θάρρους και αυτοθυσίας

Η ιστορία μας προσφέρει παραδείγματα που φωτίζουν την αξία του ανθρώπινου παράγοντα. Οι ηρωικοί αγώνες, οι θυσίες σε κρίσιμες στιγμές της Πατρίδος μας και οι στιγμές όπου η αποφασιστικότητα των Ενόπλων Δυνάμεων κράτησε όρθιο το Έθνος, δεν είναι απλώς σελίδες βιβλίων, είναι ζωντανές μαρτυρίες. Σε κάθε τέτοια στιγμή, το φρόνημα και η εκπαίδευση αποδείχθηκαν καθοριστικά. Οι αφηγήσεις για την αυτοθυσία και την αλληλεγγύη ανάμεσα σε συμπολεμιστές δίνουν νόημα στην **ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ, Η ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΛΩΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ, ΕΙΝΑΙ Η ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ** προς τους πολίτες της χώρας ότι στις Ένοπλες Δυνάμεις υπάρχουν άνθρωποι έτοιμοι να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων όσο δύσκολες και είναι αυτές.

Αναρίθμητα τα παραδείγματα προς μίμηση επωνύμων και ανωνύμων ηρώων. Ενδεικτικά μόνο να αναφέρουμε τον **Παύλο Μελά, ως Ανθυπολοχαγό και πρωτομάρτυρα του Μακεδονικού Αγώνα**. Ενσάρκωσε την αυτοθυσία και την αίσθηση του καθήκοντος η θυσία του, κινητοποίησε την κοινή συνείδηση και έδειξε πώς ένα πρόσωπο μπορεί να γίνει **ΣΥΜΒΟΛΟ ΕΛΠΙΔΑΣ** για ολόκληρη τη νεολαία της πατρίδας.

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο «Γέρος του Μωριά», με την ηγεσία και το στρατηγικό του όραμα, αποτέλεσε **ΠΥΛΩΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΑΣ** κατά την Επανάσταση. Η προσωπικότητά του δείχνει πώς η ιστορική μνήμη και η ηγεσία συνυφαίνονται για να διαμορφώσουν το φρόνημα του έθνους.

Κλείνοντας να τονίσουμε ότι η συλλογική ευθύνη επιβάλλει να θυμόμαστε πάντα ότι η ελευθερία δεν είναι απλώς κληρονομιά, είναι έργο που απαιτεί φρόνημα, θυσία και συνεχή φροντίδα. Οι Ένοπλες Δυνάμεις, με το ανθρώπινο στοιχείο στον πυρήνα τους, μας δίνουν την **ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ** ότι, όποτε χρειαστεί, θα υπάρξουν «εν τοις δεινοίς ευέλπιδες». Θα διατηρούν δηλαδή **ΖΩΝΤΑΝΗ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ** ότι υπάρχει συλλογική ικανότητα να υπερασπιστούν το κοινό καλό και το εθνικό συμφέρον όπως οι ιστορικές μας παρακαταθήκες το επιβάλλουν.

Για το λόγο αυτό το χρέος των ηγεσιών μας είναι να επενδύουν στους ανθρώπους των Ενόπλων Δυνάμεων, να καλλιεργούν το ηθικό τους και να τους δίνουν το όραμα ότι αποτελούν την αιχμή της εθνικής μας ισχύος. Ένας από τους σπουδαιότερους Βρετανούς στρατιωτικούς ηγέτες του 20ού αιώνα, ο

Βρετανός Στρατάρχης σερ Γουίλιαμ Σλιμ είπε: «Ο στρατός δεν είναι τίποτα χωρίς τον άνθρωπο· και ο άνθρωπος δεν είναι τίποτα χωρίς το ηθικό».

Αυτό είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο οι Ένοπλες Δυνάμεις χτίζουν την επιτυχία τους. Το άρτια εκπαιδευμένο, πειθαρχημένο και αφοσιωμένο ανθρώπινο δυναμικό που, με πίστη και αποφασιστικότητα, γράφει την λαμπρή του ιστορία στο πεδίο του καθήκοντος.

Ας κρατήσουμε ζωντανή την εικόνα αυτών ανθρώπων που υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, όχι ως αφηρημένο σύμβολο, αλλά ως πραγματικούς ανθρώπους με όνειρα, φόβους, βιοτικές ανάγκες, ευαισθησίες και αρετές.

Ας αναγνωρίσουμε ότι η επένδυση στον άνθρωπο στις Ένοπλες Δυνάμεις, είναι η πιο ασφαλής επένδυση για την ασφάλεια και το μέλλον της Πατρίδος. Όταν οι πολίτες και οι θεσμοί συνεργάζονται, όταν η κοινωνία στέκεται δίπλα στις Ένοπλες Δυνάμεις της με σεβασμό και φροντίδα, τότε και οι Ένοπλες Δυνάμεις με υψηλό ηθικό και φρόνημα γίνονται πραγματική ΠΗΓΗ ΕΛΠΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΈΛΛΗΝΕΣ.